

अनौपचारिक क्षेत्र सेवा केन्द्र (इन्सेक)

मौन अवधिको पहिलो दिन

आचारसंहिता उल्लङ्घन र भडपका घटना अभिलेखित

मौन अवधिको आज पहिलो दिन हो । निर्वाचन आयोगले निर्वाचनको तयारी पूरा भएको जनाएको छ भने आचार संहिता उल्लङ्घनका घटना भए त्यसको अनुगमन गरी तत्काल कारवाही गर्न सुक्ष्म निगरानी टोली परिचालन गरिएको जनाएको छ । निर्वाचन आयोगले आज र भोलि मतदाता परिचय पत्र वितरण गर्ने कार्यक्रम तय गरेकोमा आज देशभरका मतदान स्थलबाट मतदाता परिचय पत्र वितरण शुरु गरेको छ । पहिलो पटक मतदाता नामावलीमा नाम दर्ता भएका नयाँ मतदाताले परिचय पत्र पाउनेछन् । त्यस्तै, परिचयपत्र हराएपछि जिल्ला निर्वाचन कार्यालयमा निवेदन दिएका मतदाताले पनि मतदान स्थलबाट परिचयपत्र पाउने आयोगले जनाएको छ । निर्वाचन आयोगले मतदाता परिचयपत्र नभएका मतदाताले नागरिकता देखाएर पनि मतदान गर्न पाउने व्यवस्था गरिएको जनाएको छ । देशभर ७ सय ५३ स्थानीय तहमा १० हजार ७५६ मतदान स्थल तोकिएका छन् । सबै मतदान स्थलमा आयोगको टोली पुगिसकेको छ । देशभर एकै चरणमा वैशाख ३० गते स्थानीय तहको निर्वाचन हुँदै छ । त्यसका लागि गएरातिदेखि मौन अवधि शुरु भएको छ । यस पटक ७ सय ५३ स्थानीय तहका ३५ हजार २ सय २१ पदका लागि १ लाख ४५ हजार ११ जना उम्मेदवार चुनावी प्रतिस्पर्धामा छन् । १ करोड ७७ लाख ३३ हजार ७२३ मतदाता रहेका छन् ।

राजधानीसहित शहरी क्षेत्रबाट मतदानका लागि आफ्नो थातथलो फर्कनेहरूको लाम बसपार्कमा देख्न सकिन्थ्यो । राजनीतिक दलले आफ्ना मतदाता ओसारन सवारी साधन भाडामा लिएको पाइयो । मौन अवधिको पहिलो दिन आज देशका विभिन्न भागमा निर्वाचन आचारसंहिता उल्लङ्घन तथा हिंसाका केही घटना अभिलेख भएका छन् । मौन अवधिमा हुने चलखेलले निर्वाचनलाई निष्पक्ष तथा धाँधलीरहित बनाउन पक्कै पनि मद्दत पुऱ्याउँदैन । विगतका निर्वाचनमा भन्दा आचारसंहिता विपरीतका सामान्य घटना बाहेक खर्चिलो र भड्किलो निर्वाचन प्रचारप्रसारका गतिविधि भएको सार्वजनिक नभए पनि स्थानीय तहमा निर्वाचन आचारसंहिता विपरीत भण्डा, तुल, ब्यानर राखेको पाइएको छ । इन्सेक बागमती प्रदेश संयोजक कृष्ण गौतमले काठमाडौँका विभिन्न मतदानस्थलमा पुगेर निर्वाचन प्रकृयाको अनुगमन गर्नुभएको छ ।

इन्सेक, उदयपुर प्रतिनिधि सुजाता ढुङ्गानाका अनुसार मौन अवधिमा चुनावी प्रचारप्रसार र मतदातालाई आफ्नो पक्षमा पार्ने गरी भोट मार्गन बर्जित भए पनि नेपाली कांग्रेसका नेता तथा परराष्ट्र मन्त्री नारायण खड्का र प्रदेशका भौतिक विकास तथा पूर्वाधार मन्त्री हिमाल कार्कीले निर्वाचन आचारसंहिता विपरीत त्रियुगा नगरपालिका-६ मा कार्यकर्ता भेटघाट कार्यक्रम वैशाख २८ गते गर्नु भएको छ । मन्त्री कार्कीले त्रियुगा नगरपालिका-६ जलजलेको मुसहर बस्तीमा पुगेर भोट मागेको पाइएको छ । त्रियुगा नगरपालिका-१० स्थित डीएम गेटमा कुखुरा र रौतामाइ गाउँपालिका-७ मुर्कुचीमा कपडा बाँड्न लागेको अवस्थामा प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको छ । मौन अवधिमा आचारसंहिता विपरीत नेपाली कांग्रेसले कुखुरा र कपडा बाँडेको सूचनाका आधारमा प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको मुख्य निर्वाचन अधिकृत दीपक खनालले बताउनु भएको छ ।

इन्सेक, मोरङ प्रतिनिधि विनोद सुवेदीका अनुसार विराटनगरबाट प्रकाशित हाम्रो मत दैनिक र सुनसरीको धरानबाट प्रकाशित हुने ब्लाष्ट टाइम्स राष्ट्रिय दैनिकले निर्वाचन आचारसंहिता २०७८ को दफा २२ प्रतिकूल हुने गरी पार्टी वा उम्मेदवारका पक्षमा समाचार प्रकाशन गरेका छन् । दफा २२ मा सञ्चार प्रतिष्ठान,

दण्डहीनताको विरोध गरौं, मानव गरिमाको रक्षा गरौं !

अनौपचारिक क्षेत्र सेवा केन्द्र (इन्सेक)

सम्बद्ध कर्मचारी तथा पत्रकारले पालना गर्नुपर्ने आचरण विपरित समाचार प्रकाशन गरेको इन्सेकले गरेको अनुगमनका क्रममा पाइएको छ ।

इन्सेक, तेह्रथुम प्रतिनिधि सुरेश खत्रीका अनुसार मौन अवधि सुरु भएपछि छथर गाउँपालिका-२ हमरजुङमा वैशाख २८ गते एमाले कार्यकर्ता र पाँचदलीय गठबन्धनका कार्यकर्ताबिच झडप भएको छ । झडपमा परी तीन जना घाइते भएको प्रहरीले जनाएको छ । घाइते हुनेमा नेपाली कांग्रेस निकट सङ्गठन नेपाल तरुण दलका जिल्ला उपाध्यक्ष विकास श्रेष्ठसहित मनिष बस्नेत र सेमिहाड लिम्बू भएको प्रहरीले जनाएको छ । एमाले कार्यकर्ताले एक्कासि आक्रमण गरेको नेपाल तरुण दलका जिल्ला अध्यक्ष बिपिन लिम्बूले इन्सेक प्रतिनिधिसँगको फोन सम्पर्कमा बताउनु भयो । नेपाल तरुण दलका जिल्ला अध्यक्ष बिपिन लिम्बूले वैशाख २८ गते विज्ञप्ति जारी गरी दोषीलाई कारवाही गर्न माग गरेका छन् ।

घटनामा संलग्न भएको आरोपमा प्रहरीले मानबहादुर खड्का, कृष्णबहादुर कार्की र मेदुना रानामगरलाई गिरफ्तार गरेको छ । गिरफ्तारीमा परेकामध्ये मनबहादुर खड्का नेकपा (एमाले) हमरजुङका अध्यक्ष रहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका इन्स्पेक्टर फिज्जो शेर्पाले बताउनु भयो । घाइतेको उपचार वीपी कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान धरान घोपामा भइरहेको छ ।

इन्सेक, धनुषा प्रतिनिधि दिपेन्द्रप्रसाद सिंहका अनुसार इन्सेक मधेश प्रदेश संयोजक राजु पासवान र राष्ट्रिय महिला आयोगकी सदस्य जया घिमिरेले आज प्रमुख जिल्ला अधिकारी सुरेन्द्र पौडेलसँग भेटघाट गरी जिल्लाको निर्वाचन तयारी र व्यवस्थापन सम्बन्धमा जानकारी लिएका छन् । प्रमुख जिल्ला अधिकारी पौडेलले जिल्लामा ३ सय २३ मतदान स्थल र ५ सय ९६ मतदान केन्द्र रहेको र छोटो अवधिमा पनि तयारी तथा व्यवस्थापनको कार्य भइरहेको बताउनु भयो । यस स्थानीय तह निर्वाचनमा बालबालिकाहरु स्वस्तर्फुत रूपले लागेको उहाँको भनाइ थियो । गर्भवती, अशक्त नागरिकलाई मतदान गर्न लाइनमा नबस्ने गरी छुट्टै व्यवस्था मिलाइएको उहाँले बताउनु भयो ।

गठबन्धनका कारण महिला उम्मेदवारको सङ्ख्या घटेको र एक जना दलित प्रतिनिधि निर्विरोध निर्वाचित भएको उहाँले बताउनु भयो । यसैबिच इन्सेक मधेश प्रदेश संयोजक राजु पासवान, नियोकका जिल्ला संयोजक राजकुमार महासेठ, जियोकका जिल्ला संयोजक रेखा भ्रा र ओरेक धनुषा संयोजक रोजलिन कुमारी सिंहको संयुक्त टोलीले आज धनुषाको बटेश्वर गाउँपालिका, मिथिला नगरपालिका र जनकपुर उपमहानगरपालिकाका तीन ओटा मतदान स्थलको अनुगमन गरेको छ । टोलीले बटेश्वर गाउँपालिका-१ चित्रपुर स्थित लक्ष्मी मावि, मिथिला नपा-६ स्थित श्री महेन्द्र मावि ढल्केवर र जनकपुर उमनपा-१३ कभर्ड हल स्थित राजर्षी जनक मावि गरी तीन स्थानको मतदान केन्द्रको अनुगमन गरेको छ ।

इन्सेक, सप्तरी प्रतिनिधि मनोहर कुमार पोखरेलका अनुसार सप्तरी जिल्लामा चार ओटा मतदान केन्द्र रहेको विष्णुपुर गाउँपालिकास्थित गाविस भवन जमुनी मधेपुराबाट मतदानस्थल परिवर्तन गरिएको छ । सो मतदान स्थललाई १ सय मिटरको दुरीमा रहेको शारदा माध्यमिक विद्यालय, जमुनी मधेपुरामा सारिएको जिल्ला निर्वाचन अधिकारी रमेशप्रसाद जोशीले जानकारी दिनु भयो । पहिले तोकिएको मतदानस्थलमा स्थान अभावका कारण मतदान गर्न ज्यादै असहज हुने भएकाले निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा आज बसेको सर्वदलीय बैठकले नयाँस्थल कायम गरेको निर्वाचन अधिकृत यादवप्रसाद न्यौपाने बताउनु भयो ।

इन्सेक, महोत्तरी प्रतिनिधि अजयकुमार साहका अनुसार लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी (लोसपा) नेपालको तर्फबाट महोत्तरीको मठिहानी नगरपालिकाका मेयर पदका उम्मेदवार हरिप्रसाद मण्डललाई वैशाख २७ गते

दण्डहीनताको विरोध गरौं, मानव गरिमाको रक्षा गरौं !

अनौपचारिक क्षेत्र सेवा केन्द्र (इन्सेक)

राती ८ बजे चुनाव प्रचारको क्रममा मठिहानीबाट बरदाहातर्फ जाँदै गर्दा एकीकृत समाजवादी पार्टीबाट मेयर पदका उम्मेदवार विजय चौधरीका छोरा दिपेशले बाटो छेकेर गालीगलौज तथा हातपात गरे। ८-१० जनाको समूहमा रहेको उनीहरूले गाडी किन ओभरटेक गरेको भन्दै निहुँ खोजेर आफूमाथि हातपात र दुर्व्यहार गरेको मेयर पदका उम्मेदवार मण्डलले बताउनु भयो। सोही समयमा मठिहानीमै सांसद चन्दा चौधरीको घरमा पनि आक्रमण प्रयास भएको छ। उहाँलाई प्रहरीले सुरक्षा दिएर जलेश्वरतिर पठाएका थियो। जिल्ला प्रहरी कार्यालय, महोत्तरीका एसपी कृष्ण पड्गोनीका अनुसार सुरक्षाका लागि उहाँलाई मठिहानीबाट प्रहरीको सुरक्षामा राती नै जलेश्वरतर्फ ल्याएको थियो। हातपात तथा हुलहुज्जत गर्ने समूहको पहिचान भइसकेको प्रहरीले जनाएको छ। उनीहरू फरार रहेकोले खोजी कार्य तीव्र पारिएको एसपी पड्गोनीले बताउनु भयो।

इन्सेक, दोलखा प्रतिनिधि उद्धव पोखरेलका अनुसार तामाकोशी गाउँपालिका-१ भीरकोटमा रहेको मतदान केन्द्रबाट वैशाख २८ गते दिउँसो सोही वडाका वडा अध्यक्ष महेश काफ्लेले १ सय २५ ओटा मतदाता परिचय पत्र बोकेर फरार भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रमुख डिएसपी गंगा पौडेलले जानकारी दिनुभयो। मतदाता परिचयपत्र बोकेर मतदान केन्द्रबाट तीव्र गतिमा दौडिएका काफ्लेले मतदान केन्द्र भन्दा केही पर तयारी अवस्थामा राखिएको स्कर्पियो प्रयोग गरेर भागेका थिए। प्रहरीले पछ्याउन थालेपछि काफ्लेले आफ्ना सहयोगीलाई मतदाता परिचयपत्र छोडेर भागेका र उनका सहयोगीले ती परिचयपत्र प्रहरीलाई बुझाएका छन्। वडा अध्यक्षबाटै मतदाता परिचयपत्र असुरक्षित होला भन्ने प्रहरीले अनुमान समेत नगरेको प्रमुख पौडेलको भनाइ छ। काफ्ले स्थानीय निर्वाचन २०७४ मा नेपाली कांग्रेसको तर्फबाट उम्मेदवारी दिई निर्वाचित भएका थिए।

इलाका प्रहरी कार्यालय, जिरीले ०७९ वैशाख २७ गते राति लिङ्गन बजारबाट १९ जना अपरिचित व्यक्तिलाई गिरफ्तार गरेको छ। पाँच ओटा सवारी साधनमा जिरी आएको सो समूह शङ्कास्पद लागेपछि स्थानीयले प्रहरीलाई खबर गरेका थिए। इलाका प्रहरी कार्यालय जिरीबाट खटिएका इन्स्पेक्टरको टोलीसहित सशस्त्र प्रहरी बल समेतको टोलीले उनीहरूलाई प्रहरी नियन्त्रणमा लिइएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका इन्स्पेक्टर सुशील केसीले जानकारी दिनु भयो।

प्रहरी घटनास्थल पुग्दा उनीहरू भाग्न खोजेका थिए। स्थानीयले उनीहरू चढेर आएका गाडीमा तोडफोड गरेपछि अवस्था तनावग्रस्त हुनपुगेको र अवस्थालाई नियन्त्रणमा लिन प्रहरीले पाँच राउण्ड हवाई फायर गरेको थियो। स्थानीयले सोधखोज गर्दा परिचय अस्पष्ट दिएको र अपशब्द प्रयोग गरेका उनीहरू के उद्देश्यले जिरी प्रवेश गरेको हो भन्ने विषयमा अनुसन्धान भइरहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका इन्स्पेक्टर केसीले बताउनु भयो।

कालिञ्चोक गाउँपालिका-४ मा ०७९ वैशाख २७ गते नेकपा एमाले र नेपाली कांग्रेसका कार्यकर्ताबिच झडप हुँदा एमालेका कार्यकर्ता राजेन्द्र कार्की र कांग्रेसका कार्यकर्ता क्षत्र कार्की घाइते भएका छन्। घाइतेमध्ये क्षत्र कार्कीको उपचारका लागि जिल्ला सदरमुकाम चरिकोटस्थित सामुदायिक अस्पतालमा उपचार भइरहेको छ। अर्का घाइते राजेन्द्र कार्कीको प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, सिंगटी अस्पतालमा उपचार भइरहेको इलाका प्रहरी कार्यालय, सिंगटीका प्रहरी निरीक्षक सानु तामाङले जानकारी दिनुभयो।

इन्सेक, धादिङ प्रतिनिधि सीताराम अधिकारीका अनुसार जिल्लामा वैशाख २७ गते भएका तीन ओटा घटनामा ६ जना नेकपा एमालेका कार्यकर्ता घाइते भएका छन्। त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिका-१ डाडाँगाउँमा एमालेको घरदैलो कार्यक्रममा ०७९ वैशाख २७ गते साँझ नेपाली कांग्रेसका कार्यकर्ताले आक्रमण गर्दा त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिका-१ सल्यानटारका २५ वर्षीय हरि श्रेष्ठ, २६ वर्षीय रामशरण श्रेष्ठ र ३५ वर्षीय

दण्डहीनताको विरोध गरौं, मानव गरिमाको रक्षा गरौं !

अनौपचारिक क्षेत्र सेवा केन्द्र (इन्सेक)

लेकबहादुर बिक गम्भीर घाइते हुनुभएको छ । घाइतेहरूको स्वास्थ्य अवस्था गम्भीर भएकोले सल्यानटार प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा प्राथमिक उपचारपछि थप उपचारका लागि काठमाडौँस्थित मनमोहन अस्पतालमा स्वयम्भुमा भर्ना गरिएको छ ।

यसैगरी त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिका -७ खहरेमा पनि सडकमा हिँडेका एमाले कार्यकर्ता शिशिर दनै र नेकपा एमाले कार्यकर्ता त्रिपुरा सुन्दरी गाउँपालिका-७ का रामबहादुर खड्का घाइते हुनुभएको छ । घाइतेको स्थानीय स्वास्थ्यचौकीमा उपचार हुन नसकी काठमाडौँस्थित त्रिपुरा सेन्टर लगिएको छ । घटना नियन्त्रणमा लिएर दलहरूबिच समन्वय र शान्ति कायम गर्ने सर्वदलीय सहमति भएको प्रमुख जिल्ला अधिकारी कृष्णप्रसाद लम्सालले बताउनुभयो । जिल्ला प्रहरी कार्यालयका डिएसपी राकेश सिंहले स्थानीय स्तरमा शान्ति कायम गर्ने बताउनु भयो ।

सिद्धलेक गाउँपालिका-५ बाघबचछला नजिकै नेकपा (माओवादी केन्द्र) का कार्यकर्ताले आक्रमण गर्दा नेकपा एमालेका कार्यकर्ता सिद्धलेक गाउँपालिका-५ निवासी २६ वर्षीय राकेश श्रेष्ठ गम्भीर घाइते हुनु भएको छ । माओवादी कार्यकर्ताले फलामको रड र ढुङ्गाढाले आक्रमण गर्दा घाइते भएका श्रेष्ठको मलेखु स्थित शिक्षण अस्पतालमा उपचार भइरहेको छ । श्रेष्ठको टाउकोमा गम्भीर चोट लागेको छ । साथै घटनामा श्रेष्ठ सवार रहेको सहित तीन ओटा मोटरसाइकलमा क्षति पुगेको छ ।

इन्सेक, तनहुँ प्रतिनिधि प्रकाशचन्द्र भट्टराईका अनुसार भिमाद नपा-२ मा वैशाख २७ गते राति नेकपा एमाले र नेपाली कांग्रेसका कार्यकर्ता बिच भएको झडपको विषयमा ती दुई पार्टीले एक अर्कालाई आरोप लगाएका छन् । भीमाद नपा-२ फुचुङ्गमा वैशाख २७ गते राति १०.३० बजे एमाले र कांग्रेस कार्यकर्ताबीच झडप भएको थियो । सो घटनाका सम्बन्धमा नेकपा एमाले र नेपाली कांग्रेस तनहुँले छुट्टाछुट्टै विज्ञप्ति निकालेर एक अर्कालाई आरोप लगाएका हुन् । नेकपा एमालेले भीमाद नपा-२ का नेपाली कांग्रेसका वडा अध्यक्षका उम्मेदवार भिमबहादुर थापा (मणी) को नेतृत्वमा २० जना कार्यकर्ता नाराबाजी गर्दै हतियार प्रदर्शनसहित जनतालाई आतङ्कित बनाउँदै हिँडेको आरोप लगाएको छ । नेपाली कांग्रेसले पनि विज्ञप्तिमार्फत उक्त घटनामा एमाले कार्यकर्ताहरूको संलग्नता भएको भन्दै काराहीको माग गरेको छ । नेपाली कांग्रेसको कार्यक्रममा सहभागी भई फर्कँदा नेकपा एमालेका कार्यकर्ताहरूले हतियार प्रयोग गरी नेपाली कांग्रेसका कार्यकर्ता विवश थापामाथि आक्रमण गरी घाइते बनाएको कांग्रेस, तनहुँले विज्ञप्तिमार्फत जनाएको छ । जिल्ला प्रहरी कार्यालयका डिएसपी युवराज खड्काले उक्त घटनाको बारेमा यथार्थ विवरण बुझ्ने क्रममै रहेको बताउनु भयो ।

इन्सेक, गोरखा प्रतिनिधि हरिराम उप्रेतीका अनुसार गण्डकी गाउँपालिका-६ स्थित तोमनडाँडा मतदान केन्द्रबाट खुकुरीसहित ३५ वर्षीय मनोज गुरुडलाई प्रहरीले गिरफ्तार गरेको छ । गुरुड कांग्रेस कार्यकर्ता रहेको प्रहरीले जनाएको छ । वैशाख २७ गते मतदान केन्द्रमा सर्वदलीय बैठक भइरहेको समयमा प्रहरीलाई शड्का लागेपछि चेकजाँच गर्दा उनको साथबाट खुकुरी फेला परेको एसपी केदार खनालले बताउनु भयो ।

इन्सेक, रुकुम (पूर्व) जिल्ला प्रतिनिधि मनिषा केसीका अनुसार चुनाव प्रचारप्रसारको क्रममा रहेकी पुथा उत्तरगड्गा गाउँपालिका-११ तकसेराकी ३९ वर्षीया डुथी भनिने जुडमाँया बुढालाई अपहरणपछि हत्या गरेको आरोपमा प्रहरीले पुथाउत्तरगड्गा गाउँपालिका-११ का वडाध्यक्ष जयकुमार बुढा, उनका भाई माओवादी केन्द्रका जिल्ला सदस्य अर्जुन बुढा र माओवादी केन्द्रबाट पुथाउत्तरगड्गा गाउँपालिका-११ का वडाध्यक्ष पदका उम्मेदवार कुमारसिंह बुढालाई वैशाख २८ गते गिरफ्तार गरेको छ । चुनाव प्रचारप्रसार गर्दै घरदैलो

दण्डहीनताको विरोध गरौं, मानव गरिमाको रक्षा गरौं !

अनौपचारिक क्षेत्र सेवा केन्द्र (इन्सेक)

अभियान गरिरहेको अवस्थामा वैशाख १९ गते नेकपा माओवादी र नेकपा एमालेबिच भडप भएको थियो । उक्त विवाद मिलाउन गएको बुढालाई अपहरण गरी हत्या गरेको भन्ने उजुरीका आधारमा गिरफ्तार गरिएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका डिएसपी प्रकाश डाँगीले बताउनु भयो । वैशाख १९ गतेदेखि सम्पर्क विहीन बुढालाई खोज्ने क्रममा तकसेरा वैशाख २६ गते गाउँदेखि चार किलोमिटरमाथिको जंगलमा शव फेला परेको थियो ।

इन्सेक, कपिलवस्तु प्रतिनिधि पार्वती आचार्यका अनुसार महाराजगञ्ज नगरपालिका उप-मेयरका उम्मेदवार ५५ वर्षीया शुभावती कुर्मीको मृत्यु भएपछि मृतककी बुहारी २८ वर्षीया रिता कुमारी कुर्मीलाई उम्मेदवार बनाउने निर्णय अनुसार वैशाख २८ गते मनोनयन दर्ता गरिएको छ । निर्वाचन अधिकृत तेजेन्द्रप्रसाद शर्मा सापकोटाका अनुसार सम्पूर्ण प्रक्रिया पूरा गरेर जेठ ३ गते निर्वाचन हुने मिति तोकिएको छ । वैशाख २८ गते मनोनयन दर्ता र उजुरीउपर जाँचबुझ गर्ने समय दिइएको छ भने वैशाख २९ गते अन्तिम नामावली प्रकाशन गरिनेछ । यसैगरी, निर्वाचन मौन अवधिमा मतदातालाई प्रलोभनमा पार्न कपिलवस्तु-३ मा मदिरा वितरण गर्न तीन जनालाई गिरफ्तार गरेको छ । लु १ ज २४१० नम्बरको गाडीबाट १२ कार्टुन (३६० बोतल) मदिरा बरामद गरेको छ । उक्त मदिरा कोबाट बरामद गरिएको भन्ने कुरा प्रहरीले खुलाएको छैन ।

इन्सेक, प्यूठान जिल्ला प्रतिनिधि रविन्द्र पाण्डेका अनुसार सरुमारानी गाउँपालिकामा सत्तारूढ गठबन्धन र नेकपा एमालेका समर्थकबिच वैशाख २८ गते भडप भएको छ । भडपमा चार जना घाइते भएका छन् । घाइते हुनेमा शङ्कर विश्वकर्मा, टेकेन्द्र मर्याङ्गी, गुमानसिंह लम्तरी र रमेश राना छन् । घाइतेमध्ये रमेशलाई थप उपचारका लागि बुटवल लगिएको छ । तीन जनाको सरुमारानीमा उपचार भइरहेको छ । गाउँमा भोट माग्दै हिँडेका दुई समूहबिच मौन अवधिमा भोट मागेको विषयमा विवाद भएपछि भडप भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका डिएसपी सत्यनारायण थापाले बताउनु भयो । घटना स्थलमा इन्स्पेक्टरको कमाण्डमा टोली गएको र घटनाको विस्तृत विवरण आउन बाँकी रहेको प्रहरीले जानकारी दिएको छ ।

इन्सेक, दाङ जिल्ला प्रतिनिधि जयनारायण पुनका अनुसार लुम्बिनी प्रदेश सभा सदस्य तथा संसदीय कानून समितिका सभापति दामा शर्माले निर्वाचन आचार संहिता उल्लङ्घन गरेको पाइएको छ । वैशाख २८ गते मौन अवधिमा लु १ भ ४४३ नम्बरको सरकारी गाडी चढेर दाङको घोराही उपमनपा-१२ ठटौलीमा गठबन्धनको उम्मेदवारलाई मत मागिरहेकै बेला स्थानीयले विरोध गरेपछि फर्किएको स्थानीयले बताएका छन् । मुख्य निर्वाचन अधिकृत तथा जिल्ला न्यायाधीश रितेन्द्र थापाले आचार संहिता उल्लङ्घन सम्बन्धि लिखित उजुरी नआएको बताउनु भयो ।

नेकपा एमालेको तर्फबाट राप्ती गाउँपालिकाको अध्यक्ष पदका उम्मेदवार राप्ती गाउँपालिका-१ का ४६ वर्षीय जगतप्रसाद पोखेललाई नेकपा माओवादी केन्द्र राप्ती गाउँपालिका इन्चार्ज तथा राप्ती गाउँपालिका-४ का ३० वर्षीय शरद गिरीले वैशाख २७ गते दुर्व्यवहार गरेको पीडितले आरोप लगाउनु भएको छ । गिरीले पोखेलको साथमा रहेको मतपत्र खोसेर लगेको र अभद्र व्यवहार गरेको पोखेलले इन्सेक प्रतिनिधिलाई बताउनु भयो । पीडित पक्षले अभद्र व्यवहार भएको तत्काल प्रहरीलाई जानकारी दिएपनि निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा लिखित उजुरी परेको छैन ।

तुलसीपुर उपमनपा-१७ मा नेकपा एमालेका वडा अध्यक्ष पदका उम्मेदवारको मृत्यु भएपछि वैशाख २८ गते नयाँ उम्मेदवारी दर्ता गरिएको छ । निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय तुलसीपुरमा वैशाख २८ गते नेकपा एमालेको तर्फबाट प्रदीप चौधरीले उम्मेदवारी दर्ता गराएको मुख्य निर्वाचन अधिकृत रितेन्द्र थापाले जानकारी दिनुभयो । यसअघि तुलसीपुर उपमनपा-१७ को वडाध्यक्ष पदमा नेकपा एमालेले ५३ वर्षीय लबरु चौधरीलाई

दण्डहीनताको विरोध गरौं, मानव गरिमाको रक्षा गरौं !

अनौपचारिक क्षेत्र सेवा केन्द्र (इन्सेक)

उम्मेदवार दर्ता भएकोमा वैशाख २६ गते मृत्यु भएको थियो । उक्त वडामा जेठ ३ गते मात्रै मतदान हुने भएको छ । आयोगको नयाँ तालिका अनुसार उम्मेदवारी दर्ता, उम्मेदवारको सूची प्रकाशन, उम्मेदवारीमाथि दावी विरोध वैशाख २८ गते र उम्मेदवारमाथि जाँचबुझ र नामावली प्रकाशन वैशाख २९ गते गरिने र वडा नम्बर-१७ को मतदानपछिमात्रै तुलसीपुर उपमनपाको मतगणना गरिने मुख्य निर्वाचन अधिकृत थापाले जानकारी दिनुभयो ।

इन्सेक, अर्घाखाँची प्रतिनिधि कुलबहादुर नेपालीका अनुसार मालारानी गाउँपालिका-४ खनमा वैशाख २७ गते राति नेकपा एमालेका वडा कमिटीको आयोजनामा नेपाली कांग्रेसका कार्यकर्ता एमालेमा प्रवेश गराउने कार्यक्रमबाट फर्केका नेकपा एमालेका कार्यकर्ता तथा गाडी चालक २५ वर्षीय शुभास पोखेललाई मालारानी गाउँपालिका- ४ खनका नेपाली कांग्रेसका कार्यकर्ता ५४ वर्षीय रामसिंह खनाल र ४५ वर्षीय गोविन्द खनालले हातपात गरेका छन् । दुवै पक्षका कार्यकर्ता जम्मा भएर विवाद भएको छ । घटना लगत्तै प्रहरीले अवस्था नियन्त्रणमा लिएको छ ।

दुवै पक्षको सहमतिमा वैशाख २८ गते घटनाबारे छलफल गरेर मिलाउने सहमतिमा टुङ्गिएको नेकपा एमालेका तर्फबाट मालारानी गाउँपालिका-४ वडा सदस्यका उम्मेदवार खिमा खनालले बताउनु भयो । यसैगरी, सन्धिखर्क नगरपालिका-६ घुम्ती रिब्दी भन्ने गाउँमा घुम्ती बजारबाट फर्कँदै गरेका कर्मचारी युनियनका केन्द्रीय समितिका सचिव ४२ वर्षीय प्रकाश भट्टराई र नेपाली कांग्रेसका कार्यकर्ता ४० वर्षीय शीव टण्डनलाई सन्धिखर्क नपा- ६ जगतका नेकपा एमालेका कार्यकर्ता ४७ वर्षीय पृतम केसीको नेतृत्वको टोलीले वैशाख २७ गते रातिको समयमा पैसा बाँड्न हिडेको आरोपमा कुटपिट गरेको छ । प्रहरीले दुवै पक्षलाई घर पठाएको र वैशाख २८ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा छलफल गरी मिल्ने सहमति भएको प्रकाश भट्टराईले बताउनु भयो ।

रोल्पा प्रतिनिधि तिलक घर्ती मगरका अनुसार नेकपा माओवादी केन्द्रका कार्यकर्ताहरूले वैशाख २७ गते राति सुनछहरी गाउँपालिका-५ जैमकसलामा नेकपा एमालेबाट वडाध्यक्षका उम्मेदवार तिर्खबहादुर बुढाथोकीकी आमा ६७ वर्षीया सत्मा बुढाथोकीलाई कुटपिट गरेको प्रहरी चौकी पोवाडका सई सूर्य गुरुडले बताउनु भयो । घटनाका बारेमा पीडित परिवारले इलाका प्रहरी कार्यालय, सुलिचौरमा वैशाख २८ गते उजुरी दिएको छ । घटना लगत्तै सुरक्षाकर्मीहरूलाई खबर गरेपनि प्रहरीले चासो नदेखाएको पीडितको गुनासो रहेको छ । घाइतेको उपचार वैशाख २८ गते प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, सुलिचौरमा भयो ।

इन्सेक, लुम्बिनी प्रदेश कार्यालयका अनुसार बाँकेको जानकी गाउँपालिका-६ का नेकपा एमालेका वडा अध्यक्ष पदका उम्मेदवार सुरेश यादव निकटका व्यक्तिले मौन अवधिमा पानी तान्ने मोटर वितरण गरेको सूचनाका आधारमा प्रहरी चौकी गनापुरले एक थान मोटर नियन्त्रणमा लिएको छ ।

इन्सेक, डोल्पा जिल्ला प्रतिनिधि विष्णु देवकोटाका अनुसार शे फोक्सुन्डो गाउँपालिका-१ कोमासमा दशरथ चन्द आधारभूत विद्यालयमा खटिएका म्यादी प्रहरी काइके गाउँपालिका-४ रिब निवासी २४ वर्षीय सुरिन बिकको लेक लागेर वैशाख २७ गते राति करिब आठ बजे मृत्यु भएको छ ।

इन्सेक, सुर्खेत जिल्ला प्रतिनिधि पूर्णबहादुर खड्का अनुसार सिम्ता गाउँपालिका-६ रिसिडाँडामा वैशाख २७ गते राति करिब ११ बजे नेकपा एमाले र काङ्ग्रेसका कार्यकर्ताबिच भएको झडपमा सोही ठाउँ निवासी एमाले कार्यकर्ता ३६ वर्षीय सुनिल बिक र २४ वर्षीय इन्द्रबहादुर सुनार घाइते भएका छन् । घाइते दुवैलाई उपचारका लागि नेपालगञ्ज लगिएको छ । झडपलाई नियन्त्रण गर्न पुगेको प्रहरीको टोलीले सोही ठाउँ

दण्डहीनताको विरोध गरौं, मानव गरिमाको रक्षा गरौं !

अनौपचारिक क्षेत्र सेवा केन्द्र (इन्सेक)

निवासी एमाले कार्यकर्ता ५० वर्षीय पूर्णबहादुर शाही र उनकी पत्नी होमकुमारी शाहीलाई कुटपिट गरेको सिम्ता गाउँपालिकाका अध्यक्ष कविन्द्र केसीले आरोप लगाउनु भयो ।

इन्सेक, हुम्ला जिल्ला प्रतिनिधि नन्द सिंहका अनुसार अदानचुली गाउँपालिका-२ साउबाडामा पाँचदलीय गठबन्धन र नेकपा एमालेका कार्यकर्ताबीच वैशाख २७ गते झडप भएको छ । झडपमा नेकपा एमालेका सोही गाउँका २० वर्षीय भलक बुढा, अदानचुली गाउँपालिका-१ निवासी ५२ वर्षीय वीर थापा घाइते भएका छन् । झडपमा अदानचुली गाउँपालिका २ निवासी कांग्रेस कार्यकर्ता २४ वर्षीय जीवन बुढा घाइते भएका छन् । घाइते भलकको बिए स्वास्थ्य क्लिनिकमा उपचार भइरहेको छ भने अन्यको स्थानीय मेडिकलमा उपचार भएको स्थानीयवासी मोहन बुढाले जानकारी दिनु भयो ।

इन्सेक, कैलाली प्रतिनिधि मैनामोती चौधरीका अनुसार वैशाख २७ गते राति १२ बजे देखि मौन अवधि लागु भएपछि राजनीतिक दलका कार्यकर्ताहरू निर्वाचन आचारसंहिता विपरीत मतदाताको घरघर भोट माग्ने क्रम रोकिएको छैन भने सार्वजनिक स्थलमा टाँगिएका झण्डा व्यानर यथावत नै रहेको पाइएको छ ।

इन्सेक, डोटी प्रतिनिधि गणेश जोशीका अनुसार के आइसिंह गाउँपालिका-५ रानागाउँमा नेपाली कांग्रेसका कार्यकर्ता र एकीकृत समाजवादी पार्टीका कार्यकर्ताहरू बिच वैशाख २७ गते साँझ झडप हुँदा स्थानीय धर्म भुलका पाँच वर्षीय छोरा कालु भुलको हात भाँचिएको छ । नेपाली कांग्रेसका वडा सभापति गणेश शाही, स्थानीय नेता कर्ण शाही र भरत शाहीले स्याला टोलमा मत मागिरहेको अवस्थामा एकीकृत समाजवादी निकट कार्यकर्ता रोशन मल्ल, विरेन्द्र पार्की र जय भुलबिच विवाद हुँदा झडप भएको स्थानीय मष्टेश्वरी आधारभूत विद्यालयका प्रधानाध्यापक चेतबहादुर रावलले बताउनु भयो ।

झडपमा परी नेपाली कांग्रेसका कार्यकर्ता योगेन्द्र शाही, ललित शाही, कर्ण शाही र एकीकृत समाजवादीका कार्यकर्ता रोशन मल्ल र जय भुल सामान्य घाइते भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका एसपी शारदाकुमार चौधरीले बताउनु भयो । नेपाली कांग्रेस र एकीकृत समाजवादीका कार्यकर्ताको झडपका क्रममा हात भाँचिएका पाँच वर्षीय बालकको सुजड अस्पताल, दीपायलमा उपचारपश्चात घर ल्याइएको पीडितका बुवा धर्म भुले बताउनु भयो । निर्वाचनलाई शान्तिपूर्ण वातावरणमा सम्पन्न गर्न दुवै पक्षबिच सहमति भएको र उपरान्त निर्वाचन आचारसंहिताको पूर्ण पालना गर्ने प्रतिबद्धतासहित मिलापत्र भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका एसपी चौधरीले बताउनु भयो ।

इन्सेक, दार्चुला प्रतिनिधि नरेन्द्रसिंह कार्कीका अनुसार दुहु गाउँपालिका-५ मा नेकपा एमालेबाट वडा अध्यक्षका उम्मेदवार मानसिंह बडालमाथि गठबन्धनका कार्यकर्ताले वैशाख २७ गते कुटपिट गरेका छन् । निर्वाचन प्रचार प्रसार गरेर फर्किने क्रममा गठबन्धनका कार्यकर्ताहरूले कुटपिट गर्दा घाइते भएका बडालको टाउकोमा गहिरो चोट लागेका कारण उहाँको प्राथमिक स्वास्थ्य उपचार जिल्ला अस्पताल, दार्चुलामा गरिएको भएपनि थप उपचारका लागि धनगढी पठाइएको छ । वडाध्यक्ष पदका उम्मेदवार बडालसँगै नेकपा एमालेका कार्यकर्ता मानसिंह बडाल, विरेन्द्र महारा, लालसिंह महारालगायतका व्यक्तिहरूलाई गठबन्धनका कार्यकर्ताले आक्रमण गरी कुटपिट गरेका नेकपा एमालेका जिल्ला कमिटी उपसचिव खडक बडालले आरोप लगाउनु भयो । घटनामा संलग्न व्यक्तिहरूलाई गिरफ्तार गरी कानुनी दायरामा ल्यान माग गरिएको एमाले जिल्ला उपसचिव बडालले बताउनु भयो । घटनामा संलग्न व्यक्तिहरू फरार रहेकाले उहाँहरूको खोजी कार्य भइरहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका डिएसपी प्रतिक विष्टले बताउनु भयो । जिल्लास्थित सबै मतदान केन्द्रमा

दण्डहीनताको विरोध गरौं, मानव गरिमाको रक्षा गरौं !

अनौपचारिक क्षेत्र सेवा केन्द्र (इन्सेक)

वैशाख २८ गते सर्वदलीय सर्वपक्षीय बैठक राख्दै मतदान केन्द्रको क्षेत्र निर्धारण गरिएको भएपनि सदरमुकाम खलंगाकै मतदान केन्द्र वरपरका १० मिटरभित्रका सार्वजनिक स्थानमा राखिएका निर्वाचन सामग्री हटाइएको छैन । वैशाख २८ गते इन्सेकले गरेको अनुगमनका क्रममा नेकपा एमाले र नेपाली काङ्ग्रेसले टाँस गरेका पम्पलेट तथा प्रचार सामग्री मतदान केन्द्र वरपर रहेको पाइएको हो । सामाजिक सञ्जालमा दलहरूका सन्देश, प्रचार प्रसारका सामग्री पनि हटाइएका छैनन् । प्रमुख जिल्ला अधिकारी दीर्घराज उपाध्यायले मौन अवधि सुरु भइसकेकोले निर्वाचन सामग्री अधिकांश हटाइसकेको र छुटेको भए पनि तत्काल हटाउन लगाइने बताउनु भयो ।

इन्सेक, कञ्चनपुर प्रतिनिधि लिली कुँवरका अनुसार लालभाँडी गाउँपालिका-१ पानी टोलमा वैशाख २८ गते नेकपा एमालेका कार्यकर्तालाई नेकपा माओवादी केन्द्रका कार्यकर्ताले कुटपिट गरेका छन् । माओवादी केन्द्रबाट अध्यक्षका उम्मेदवार मदन सेन बडायर, प्रकाश मगर, दिपक तिमिल्सिनालगायतका कार्यकर्ताको कुटपिटबाट एमालेका कार्यकर्ता प्रकाश राना, किशोर जोशी, नरेश राना र दिनेश राना घाइते भएका छन् । नेकपा माओवादी केन्द्रकी सांसद एवम् पूर्वमन्त्री विना मगरले मौन अवधिको बेवास्ता गरी चुनावी प्रचार प्रसारलाई निरन्तरता दिँदै वैशाख २८ गते लालभाँडी गाउँपालिका-१ पानी टोलमा बा १७ च ७९४२ नम्बरको गाडीमा पार्टीको चनाव चिन्ह अङ्कित भण्डासहित चुनावी भेलाको आयोजना गरी माओवादीबाट अध्यक्षका उम्मेदवारका पक्षमा मतमागेपछि एमालेका कार्यकर्ताहरूले विरोध गरी फोटो खिच्ने प्रयास गरेपछि वडाध्यक्षका उम्मेदवारलगायत माओवादी कार्यकर्ताहरूले आक्रमण गरी कुटपिट गरेका एमाले केन्द्रीय सदस्य कृपाराम रानाले बताउनु भयो ।

माओवादी कार्यकर्ता र एमालेका कार्यकर्ताबीच झडप भएको जानकारी प्राप्त भएलगत्तै प्रहरी टोली घटनास्थलमा पुग्दा स्थिति समान्य रहेको र घटनामा परी टाउकोमा चोट लागेर घाइते भएका प्रकाश राना मात्रै सम्पर्कमा आएकाले उहाँको उपचारका लागि धनगढीस्थित सेती प्रादेशिक अस्पतालमा पठाइएका जिल्ला प्रहरी कार्यालयका इन्स्पेक्टर लोकेन्द्रसिंह ठगुन्नाले बताउनु भयो ।

[निर्वाचन आचारसंहितासँग सम्बन्धित अपडेटका लागि यहाँ क्लिक गर्नुहोला](#)

२०७९ वैशाख २८ गते

मानव अधिकार र सामाजिक न्यायका निम्ति

अनौपचारिक क्षेत्र सेवा केन्द्र (इन्सेक)

नागार्जुन नपा-१०, स्यूचाटार, पत्रमञ्जुषा: २७२६, काठमाडौं

फोन: ५२९८७७०, फ्याक्स: ५२९८२५१

इमेल: insec@insec.org.np, वेबसाइट: www.insec.org.np, www.inseconline.org

दण्डहीनताको विरोध गरौं, मानव गरिमाको रक्षा गरौं !